
**Mezinárodní pakt
o občanských a
politických právech**

**Distribuce:
OMEZENÁ***

**CCPR/C/76/D/757/1997
29. listopadu 2002
Jazyk originálu: anglický**

**Výbor pro lidská práva
66. zasedání
14. října - 1. listopadu 2002**

NÁZOR

Oznámení č. 757/1997

Předkladatelka: Alžběta Pezoldová
(zastoupená Lordem Lester of Herne Hill QC.)

Údajná oběť: předkladatelka

Vysoká smluvní strana: Česká republika

Datum oznámení: 30. září 1996

Dotčené dokumenty: Rozhodnutí Zvláštního zpravodaje podle článku 91
Jednacího řádu, postoupené Vysoké smluvní straně
dne 28. května 1997 /nepublikováno ve formě
dokumentu)
Rozhodnutí Výboru o přijatelnosti ze dne 9. července
1999.

Datum přijetí názoru : 25. října 2002

[PŘÍLOHA]

---

* Zveřejněno na základě rozhodnutí Výboru pro lidská práva

PŘÍLOHA

Názor výboru pro lidská práva podle článku 5 odst. 4 Opčního protokolu k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech

Sedmdesáté šesté zasedání

ohledně

oznámení č. 757/1997**

<u>Předkladatelka:</u>	Alžběta Pezoldová (zastoupená Lordem Lester of Herne Hill, QC)
<u>Údajná oběť:</u>	předkladatelka
<u>Smluvní strana:</u>	Česká republika
<u>Datum oznámení:</u>	30. září 1996 (původní podání)

Výbor pro lidská práva, ustanovený na základě článku 28 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech,

na zasedání dne 25. října 2002,

po prošetření Oznámení č. 757/1997, předloženého Výboru pro lidská práva paní Alžbětou Pezoldovou v souladu s Opčním protokolem k Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech,

s přihlédnutím ke všem písemným podkladům poskytnutým mu předkladatelkou a Vysokou smluvní stranou,

přijímá následující:

** Projednání tohoto Oznámení se zúčastnili tito členové Výboru: pan Nisuke Ando, pan Prafullachandra Natwarlal Bhagwati, pan Maurice Glele Ahanhanzo, pan Louis Henkin, pan Ahmed Tawfik Khalil, pan Eckart Klein, pan David Kretzmer, pan Rajsoomer Lallah, paní Cecilia Medina Quiroga, pan Rafael Rivas Posada, sir Nigel Rodley, pan Martin Scheinin, pan Ivan Shearer, pan Hipólito Solari Yrigoyen a pan Maxwell Yalden.

Znění dvou individuálních odlišných názorů podepsané členy Výboru p. Nisuka Ando a p. Prafullachandra Natwarlal Bhagwati, je přiloženo.

Názor podle článku 5 odst. 4 Opčního protokolu

1. Předkladatelkou oznámení je paní Alžběta Pezoldová, občanka České republiky, bydlíštěm v Praze. Tvrdí, že je obětí porušení článků 26, 2 a 14 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech. Zastupuje ji Lord Lester of Herne Hill, QC. Pakt vstoupil v platnost pro Československo v březnu 1976, Opční protokol v červnu 1991.^{1/}

Skutková podstata podle předkladatelky

- 2.1 Paní Pezoldová se narodila dne 1. října 1947 ve Vídni jako dcera a zákonná dědička Dr. Jindřicha Schwarzenberga. Předkladatelka uvádí, že nacistické Německo zkonfiskovalo veškerý majetek její rodiny v Rakousku, Německu a Československu včetně panství v Československu, známé jako „Štekl“ v roce 1940. Uvádí, že majetek byl konfiskován, protože její adoptivní děd, Dr. Adolf Schwarzenberg, byl odpůrcem nacistické politiky. Z Československa odešel v září 1939 a zemřel v Itálii v roce 1950. Otec předkladatelky, Jindřich, byl zatčen Němci v roce 1943 a uvězněn v Buchenwaldu, odkud byl propuštěn v roce 1944. Odešel do exilu ve Spojených státech a do Československa se po válce nevrátil.
- 2.2 Po druhé světové válce v roce 1945 uvalila vláda ČSR na rodinný majetek národní správu. Podle dekretů vydaných prezidentem ČSR Edvardem Benešem č. 12 ze dne 21. června 1945 a č. 108 ze dne 25. října 1945 byl nemovitý a zemědělský majetek osob německého a maďarského etnického původu konfiskován. Tyto dekrety byly použity i pro Schwarzenberské panství s odůvodněním, že Schwarzenberg byl etnický Němec, přestože vždycky jednal jako loajální československý občan a hájil československé zájmy.
- 2.3 Dne 13. srpna 1947 byl přijat obecně platný konfiskační zákon, který zmocňoval vládu ke znárodnění zemědělské půdy o výměře přes 50 hektarů a průmyslové podniky zaměstnávající více než 200 zaměstnanců za náhradu. Tento zákon však nebyl aplikován na Schwarzenberské panství, protože téhož dne byl vyhlášen i zvláštní zákon č. 143/1947 (tzv. „lex Schwarzenberg“) stanovící převod Schwarzenberského majetku na stát bez náhrady, přestože majetek již byl konfiskován podle Benešových dekretů č. 12 a 108.^{2/} Předkladatelka tvrdí, že tento zákon byl neústavní, diskriminační a

---

^{1/} Česká a Slovenská Federativní Republika zanikla dne 31. prosince 1992. Dne 22. února 1993 Česká republika oznámila právní nástupnictví vůči Paktu a Opčnímu protokolu.

^{2/} Zákon zní:

§ 1

(1) Vlastnictví majetku rodu Schwarzenbergů, větve tzv. primogenitury na Hluboké nad Vltavou, pokud se tento nachází v Československé republice, přechází ze zákona na zemi Českou...

.....

§ 4

Vklad vlastnického práva, jakož i veškerých jiných práv podle ustanovení § 1 ve prospěch země České provedou soudy nebo úřady, u nichž se vedou veřejné zápisy o nemovitém majetku nebo jiných právech na žádost zemského národního výboru v Praze.

§ 5

(1) Majetek přechází do vlastnictví země České bez náhrady dosavadním vlastníkům.

- svévolný a jen potvrzoval a formalizoval předchozí pronásledování rodiny nacisty. Podle předkladatelky se zákon netýkal automaticky předchozí konfiskace podle Benešových dekretů. Dne 30. ledna 1948 však byla konfiskace zemědělského majetku Schwarzenbergů podle dekretů č. 12 a č. 108 zrušena. Právní zástupce Schwarzenbergů byl vyrozuměn dopisem ze dne 12. února 1948 s možností odvolání do 15 dnů. Předkladatelka uvádí, že tedy ke zrušení konfiskace došlo teprve po 27. únoru 1948 (2 dny po rozhodujícím datu 25. února 1948 podle restitučního zákona č. 229/1991 Sb.).
- 2.4 Podle předkladatelky nedošlo k převodu majetku automaticky vstupem zákona č. 143/1947 Sb. v platnost, nýbrž na základě vkladu převodu příslušných vlastnických práv do veřejné evidence. V této souvislosti předkladatelka uvádí, že národní správa (viz odst. 2.2) zůstala v platnosti až do června 1948 a že vklad práv pozemkovými úřady a soudy dokazuje, že zákon č. 143/1947 Sb. tehdy nebyl pokládán za důvod okamžitého přechodu vlastnických práv.
- 2.5 Po pádu komunistického režimu v roce 1989 bylo přijato několik restitučních zákonů. Podle zákona č. 229/1991 Sb.^{3/} podala předkladatelka žádost o restituci Krajskému pozemkovému úřadu, který ji však svým rozhodnutím ze dne 14. února, 20. května a 19. července 1994 zamítl.
- 2.6 Městský soud v Praze svými rozhodnutími ze dne 27. června 1994^{4/} a 28. února 1995^{5/} zamítl odvolání předkladatelky a rozhodl, že vlastnictví dotčeného majetku bylo zákonně a automaticky převedeno na stát dne 13. srpna 1947 zákonem č. 143/1947 Sb. Protože podle restitučního zákona č. 229/1991 Sb. lhůta opravňující nároky na restituci začala běžet dne 25. února 1948, Městský soud v Praze rozhodl, že předkladatelka není oprávněna k restituci.^{6/} Soud zamítl žádost předkladatelky o přerušení řízení, aby mohla požádat Ústavní soud o rozhodnutí v otázce tvrzené neústavnosti a neplatnosti zákona č. 143/1947 Sb.
- 2.7 Dne 9. března 1995 zamítl Ústavní soud stížnost předkladatelky týkající se rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 27. června 1994. Soud potvrdil rozhodnutí Městského soudu, že vlastnictví bylo převedeno na stát automaticky vyhlášením zákona č. 143/1947 Sb., a odmítl se zabývat otázkou, zda zákon č. 143/1947 Sb. je protiústavní a neplatný. Předkladatelka nepodala proti rozsudku Městského soudu ze dne 28. února

---

^{3/} Zákon č. 229/1991 Sb. přijatý Federálním shromážděním České a Slovenské Federativní Republiky vstoupil v platnost dne 24. června 1991. Účelem tohoto zákona bylo „zmírnění následků některých majetkových krivd, k nimž došlo vůči vlastníkům zemědělského a lesního majetku v období let 1948 až 1989. Podle tohoto zákona osoby, které jsou občany České a Slovenské Federativní Republiky s trvalým bydlištěm na jejím území, jejichž pozemky a stavby patří k jejich původním usedlostem přešly na stát nebo jiné právnické osoby od 25. února 1948 do 1. ledna 1990, mají nárok na restituci tohoto bývalého majetku, mezi jiným přešlo-li jeho vlastnictví na stát vyvlastněním bez náhrady podle zákona č. 142/1947 Sb. a vyvlastněním bez náhrady obecně. Nálezem ze dne 13. prosince 1995 Ústavní soud rozhodl, že požadavek trvalého bydliště v zákoně č. 229/1991 Sb. je protiústavní.

^{4/} týkající se majetku „Štekl“

^{5/} týkající se majetku v Krumlově a Klatovech

^{6/} Městský soud v Praze rozhodl, že předkladatelka není „oprávněnou osobou“ ve smyslu § 4 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb., protože k převodu Schwarzenberského majetku na zemi Českou došlo automaticky vyhlášením zákona č. 143/1947 Sb. dne 13. srpna 1947, tedy před datem 25. února 1948, ustanovením § 4 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. Před rozsudkem Městského soudu v Praze byl zákon interpretován tak, že rozhodující datum je datum vkladu vlastnictví do pozemkových knih, k němuž došlo v tomto případě až po 25. únoru 1948. V této souvislosti předkladatelka uvádí, že Ústavní soud svým rozhodnutím ze dne 14. června 1995 týkajícím se zákona č. 142/1947 Sb. uznal, že do 1. ledna 1951 byl vklad do pozemkových knih nutný pro převod majetku.

- 1995 stížnost k Ústavnímu soudu, protože to ve světle výsledku předchozí stížnosti pokládala za bezpředmětné.
- 2.8 Podle předkladatelky výklad soudů, že převod vlastnictví byl automatický a nepodléhal vkladu vlastnických práv do pozemkových knih, je do očí bijícím popřením soudobé praxe a samotného textu zákona, které prokazují, že vklad do pozemkových knih je nezbytným předpokladem převodu majetku, k němuž v daném případě došlo po 25. únoru 1948.
- 2.9 Předkladatelčina stížnost k Evropské komisi pro lidská práva ze dne 24. srpna 1995, týkající se jejího restitučního nároku na „Štekl“ a způsobu, jímž byl její nárok vyřízen českými soudy, byla prohlášena za nepřijatelnou dne 11. dubna 1996. Předkladatelka tvrdí, že Komise nezkoumala podstatu její stížnosti, a dodává, že její oznámení Výboru pro lidská práva je širšího rozsahu než její stížnost podaná Evropské komisi pro lidská práva.
- 2.10 Co se týče vyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy, předkladatelka uvádí, že nemá k dispozici žádné další vnitrostátní prostředky nápravy týkající se odepření a vyloučení jejího nároku na nápravu ať už formou restituce nebo náhrady za nezákonné, svévolné a diskriminační odnětí majetku a odepření spravedlnosti ve věci jejího požadavku na takovou nápravu.
- 2.11 Z podání vyplývá, že předkladatelka pokračuje v žádostech o restituci jednotlivých částí rodinného majetku podle zákona č. 243/1992 Sb.^{7/}, který se týká restitucí majetku zkonfiskovaného podle Benešových dekretů. Takový restituční nárok byl zamítnut Městským soudem v Praze dne 30. dubna 1997 s tím, že její rodinný majetek nebyl konfiskován podle Benešových dekretů, nýbrž podle zákona č. 143/1947 Sb. Podle právního zástupce předkladatelky soud tím nebral na vědomí, že tento majetek byl ve skutečnosti konfiskován státem podle Benešových dekretů v roce 1945 a že nikdy nebyl navrácen svým zákonným majitelům, takže zákon č. 143/1947 Sb. nemohl provést a také neprovedl převod majetku z rodiny Schwarzenbergů na stát. Soud odmítl postoupit otázku ústavnosti zákona č. 143/1947 Sb. Ústavnímu soudu, protože byl toho názoru, že by to nijak neovlivnilo výsledek případu. Dne 13. května 1997 Ústavní soud odmítl zabývat se stížností předkladatelky, že zákon č. 143/1947 Sb. byl neústavní s tím, že není oprávněna k návrhu na zrušení tohoto zákona.

Stížnost

- 3.1 Předkladatelka tvrdí, že opakované odmítání českých úřadů, včetně Ústavního soudu České republiky, uznat a prohlásit zákon č. 143/1947 Sb. za diskriminační *lex specialis* a jako takový za neplatný od samého počátku představuje trvalé svévolné, diskriminační a neústavní zasahování do předkladatelčina práva užívat v míru svého dědictví a majetku, včetně práva na restituci a náhradu. Kromě toho zákon č. 229/1991 Sb. porušuje článek 26 Paktu, protože vytváří svévolnou a nespravedlivou diskriminaci mezi oběťmi předchozích konfiskací majetku.

---

^{7/} Zákon č. 243/1992 Sb. se týká restituce majetku, který byl konfiskován podle Benešových dekretů č. 12/1945 Sb. a 108/1945 Sb., za předpokladu, že žadatel je českým občanem a neprovinil se proti českému státu.

- 3.2 V této souvislosti předkladatelka vysvětluje, že účinek zákona č. 143/1947 Sb. ve spojení se zákonem č. 229/1991 Sb. ji zcela svévolně a nespravedlivě diskriminuje tím, že jí odírá přístup k nápravě konfiskace majetku. Uvádí, že je obětí libovůle ve srovnání s ostatními oběťmi předchozích konfiskací. V této souvislosti poukazuje na zvrácený výklad zákona č. 143/1947 Sb. českými soudy, jako by vyvolal automatický přechod majetku na český stát; odmítnutí Ústavního soudu zabývat se ústavností zákona č. 143/1947 Sb.; svévolný a nedůsledný výklad zákonů č. 142/1947 Sb. a č. 143/1947 Sb.; svévolnou volbu dne 25. února 1948 jako data opravňujícího k restituci; svévolné rozlišování mezi zákonem č. 142/1947 Sb. a zákonem č. 143/1947 Sb. rozhodnutím soudů po roce 1991 v restitučních věcech.
- 3.3 Právní zástupce poukazuje na rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 13. května 1997, ve kterém se soud zabývá ústavností zákona č. 229/1991 Sb., a uvedl, že existují přiměřené a objektivní důvody k vyloučení všech dalších restitučních nároků pouhou skutečností, že zákon jasně vyjadřuje politickou vůli zákonodárce, aby restituční nároky byly v zásadě podmíněny existencí uvedeného rozhodujícího období a že zákonodárce hodlal jasně definovat časové meze.
- 3.4 S ohledem na tvrzení, že mezi ní a ostatními oběťmi konfiskace majetku podle zákona č. 142/1947 Sb. existuje svévolná a nespravedlivá diskriminace, právní zástupce předkladatelky vysvětluje, že podle § 32 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. zabavení majetku podle zákona č. 142/1947 Sb. pozbylo platnosti, ale český zákonodárce opomněl učinit neplatným zabavení majetku podle zákona č. 143/1947 Sb. Kromě toho s ohledem na zákon č. 142/1947 Sb. Ústavní soud konstatoval, že za rozhodující datum pro stanovení oprávněnosti k náhradě se pokládá datum vkladu do evidence nemovitostí nebo datum efektivního převzetí, zatímco u zákona č. 143/1947 Sb. se za rozhodující datum pokládá datum vyhlášení zákona. V této souvislosti předkladatelka konstatuje, že země Česká se ujala vlastnictví teprve v květnu 1948.
- 3.5 Předkladatelka také poukazuje na svévolnou a nespravedlivou diskriminaci na rozdíl od ostatních obětí majetkových konfiskací podle Benešových dekretů z roku 1945, protože tyto oběti mají nárok na restituci majetku zabaveného podle těchto dekretů na základě zákona č. 87/1991 Sb. a zákona č. 229/1991 Sb. ve spojení se zákonem č. 243/1992 Sb. týkajícím se majetku odňatého před nebo po 25. února 1948, pokud prokáží, že byly loajální vůči České republice a neprovinily se proti československému státu, zatímco tato možnost je předkladatelce odírána, protože podle soudů vyvlastnění podle Benešových dekretů bylo nahrazeno přijetím zákona č. 143/1947 Sb.
- 3.6 Předkladatelka tvrdí, že odepření a vyloučení možnosti, aby dosáhla efektivní nápravy za svévolné, nezákonné, nespravedlivé a diskriminační odnětí majetku podle Benešových dekretů a zákona č. 143/1947 Sb., představuje trvalé svévolné, nespravedlivé a neústavní diskriminační zacházení s ní ze strany zákonodárných, výkonných i soudních orgánů České republiky, což je v rozporu s povinnostmi České republiky podle článků 2 a 26 Paktu. V této souvislosti předkladatelka uvádí, že úvahy Výboru pro lidská práva v kauze Šimůnek^{8/} jsou přímo relevantní pro její stížnost.

---

^{8/} Šimůnek a ost. vs. Česká republika, č. 516/1992. Názor přijatý dne 17. července 1995.

- 3.7 Co se týče nároků podle článku 14 odst. 1 Paktu, předkladatelka konstatuje, že jí bylo odepřeno právo na rovnost před českými soudy a na spravedlivý proces před nezávislým a nestranným soudem, včetně účinného přístupu k němu. V této souvislosti poukazuje na způsob, jakým soudy zamítly její nárok, na příznivější judikaturu Ústavního soudu ve srovnatelných případech a na odmítnutí Ústavního soudu zabývat se ústavností zákona č. 143/1947 Sb.
- 3.8 V této souvislosti předkladatelka poukazuje na to, že je zcela v rozporu s logikou a zdravým rozumem, aby Ústavní soud potvrdil právní důsledky zákona č. 143/1947 Sb. a současně prohlásil otázku ústavnosti zákona za irelevantní pro stanovení předkladatelčinych práv. Kromě toho rozhodnutí Ústavního soudu bylo v rozporu s jeho vlastní judikaturou a ústavními funkcemi při rušení diskriminačních zákonů.

Stanovisko smluvní strany (státu)

- 4.1 Ve svém podání ze dne 4. prosince 1997 smluvní strana argumentuje, že oznámení je nepřijatelné jako zjevně nepodložené *ratione temporis* a pro nevyčerpání vnitrostátních opravných prostředků. Při osvětlování pozadí restitučního zákonodárství smluvní strana zdůrazňuje, že jeho účelem bylo napravit důsledky totalitního komunistického režimu a že bylo tedy logicky omezeno datem, kdy komunisté převzali moc, a že to je akt *ex gratia*, jehož účelem nebyla všeobecná náprava.
- 4.2 Podle smluvní strany je oznámení zjevně nepodložené, protože ze znění zákona č. 143/1947 Sb. jasně vyplývá, že příslušný majetek přešel z vlastnictví Dr. Adolfa Schwarzenberga do vlastnictví státu tímto zákonem před rozhodujícím datem 25. února 1948 uvedeným v zákoně č. 229/1991 Sb. Smluvní strana vysvětlila, že vklad do evidence nemovitostí se požadoval pouze pro změny vlastnictví převodem (vyžadující souhlas předchozího majitele) a ne pro změny vlastnictví přechodem (nevyžadující souhlas majitele). V posledním případě byl vklad do evidence nemovitostí pouhou formalitou, zajišťující vlastnictví státu vůči třetím osobám. Zákon č. 243/1992 Sb. se také netýká případu předkladatelky, protože je výslovně omezen na konfiskaci podle Benešových dekretů.
- 4.3 Smluvní strana uvádí, že Výbor není kompetentní *ratione temporis* šetřit předkladatelčino tvrzení, že zákon č. 143/1947 Sb. je neústavní nebo diskriminační. Smluvní strana uznává, že Výbor by mohl *ratione temporis* posuzovat případy týkající se zákonů č. 229/1991 Sb. nebo č. 243/1992 Sb. včetně případů vzniklých v období před datem vstupu v platnost Paktu pro Českou republiku. Protože však ani jeden z těchto zákonů se nevztahuje na předkladatelčin případ, je oblast právních vztahů vytvořených zákonem č. 143/1947 Sb. *ratione temporis* mimo rozsah Paktu.
- 4.4 Konečně smluvní strana argumentuje, že oznámení Výboru má širší dosah než předkladatelčina stížnost k Ústavnímu soudu a je tudíž nepřijatelné pro nevyužití vnitrostátních prostředků nápravy. V této souvislosti smluvní strana uvádí, že 27 stížností podaných předkladatelkou je stále ještě v řízení před Ústavním soudem.

Vyjádření předkladatelky

- 5.1 Ve svém vyjádření ke stanovisku Vysoké smluvní strany předkladatelka nezpochybňuje vysvětlení, že účelem restituční legislativy nebyla úplná náprava, ale uvádí, že stížnost v tomto případě se týká způsobu, jakým byla tato legislativa uplatněna v případě předkladatelky, který vedl k diskriminačnímu popření a vyloučení z účinné nápravy restitucí nebo náhradou nezákonného odnětí majetku její rodině, porušení jejího práva na rovnost před zákonem a rovnou zákonnou ochranu. Stížnost se také týká popření jejího práva na rovnost před českými soudy a práva na spravedlivý proces.
- 5.2 Co se týče argumentace smluvní strany, že oznámení je zjevně nepodložené, právní zástupce poukazuje na právní režim restituce a náhrady, který pozůstává z několika zákonů a postrádá průhlednost. Předkladatelka napadá verzi skutkové podstaty případu předkládanou státem a tvrdí, že její rodině byl majetek podle Benešových dekretů č. 12/1945 Sb. a 108/1945 Sb. státem odňat nezákonně, a že zákon č. 143/1947 Sb. majetek rodině neodňal. Kdyby však – což předkladatelka popírá – zákon č. 143/1947 Sb. zbavil její rodinu majetku, jak uvádí stát, potom předkladatelka zpochybňuje prohlášení státu, že je mimo pochybnost, že majetek byl odňat před rozhodným datem 25. února 1948. V této souvislosti se předkladatelka odvolává na svá předchozí podání a dovozuje, že soudy neuznaly svévolnou, nespravedlivou a neústavní povahu stanovení rozhodujícího data na den 25. února 1948.
- 5.3 Předkladatelka poznamenává, že smluvní strana se nevyjádřila ke stížnosti, že neumožnila předkladatelce projednání ústavnosti zákona č. 143/1947 Sb. tím, že prohlásila její stížnost za nepřijatelnou.
- 5.4 Co do tvrzení smluvní strany, že oznámení je nepřijatelné *ratione temporis*, předkladatelka upozorňuje, že si nestěžuje, že zákon č. 143/1947 Sb. je porušením Paktu, nýbrž že jednání a nejednání veřejných úřadů Vysoké smluvní strany po vstupu Paktu v platnost, které jí diskriminačně odpírá účinnou nápravu restitucí nebo náhradou, jsou porušením Paktu.
- 5.5 S ohledem na tvrzení smluvní strany, že předkladatelčino oznámení je širší než její stížnost k Ústavnímu soudu a že několik ústavních stížností je stále ještě v řízení před Ústavním soudem, předkladatelka uvádí, že je to způsobeno tím, že soudy nebyly s to vyřešit podstatu jejího případu, a nedostatkem spolupráce úřadů při šetření a pomoci předkladatelce k vyjasnění relevantních otázek.
- 5.6 V dalším podání ze dne 12. ledna 1999 předkladatelka informuje Výbor o dalším vývoji jejího případu. Poukazuje na rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 4. září 1998, ve kterém Ústavní soud rozhodl, že její restituční nároky podle zákona č. 243/1992 Sb. byly uplatněny mimo lhůty předepsané zákonem. Předkladatelka vysvětluje, že lhůta pro podání stížnosti byla 31. prosince 1992 a že pro oprávněné osoby, které dne 29. května 1992 neměly bydliště v České republice, platila lhůta do 15. července 1996. Předkladatelka, která se stala českou státní občankou a získala bydliště v České republice v roce 1993, uplatnila svůj nárok dne 10. července 1996. Soud však její nárok zamítl, protože nebyla českou státní občankou dne 29. května 1992 a tudíž nebyla oprávněnou osobou podle zákona.

- 5.7 Předkladatelka tvrdí, že požadavek českého státního občanství představuje porušení jejich práv podle článků 2 a 26 Paktu. V této souvislosti se odvolává na názor Výboru v kauze Šimůnek (č. 516/1992).
- 5.8 Předkladatelka dále uvádí, že ve svém rozhodnutí ze dne 26. května 1998 Ústavní soud rozhodl ve věci týkající se Salmova paláce v Praze, že její restituční nárok je nepřijatelný, protože byl podán opožděně, a že tudíž nemusí rozhodovat, zda předkladatelka má nebo nemá nárok na jeho vlastnictví. Podle předkladatelky odmítnutím rozhodnout ve věci jejího restitučního nároku jí soud odepřel spravedlnost, čímž porušil článek 14 odst. 1 Paktu.

Rozhodnutí o přijatelnosti

- 6.1 Na svém 66. zasedání v červenci 1999 Výbor projednal přijatelnost oznámení.
- 6.2 Výbor dospěl k závěru, že předkladatelčina tvrzení týkající se zákona č. 143/1947 Sb. jsou mimo kompetenci Výboru *ratione temporis* a tudíž nepřijatelná podle článku 1 Opčního protokolu.
- 6.3 Ve věci předkladatelčina tvrzení, že jí byl odepřen spravedlivý proces v důsledku způsobu, jímž soudy vykládaly zákony, které se měly uplatnit v jejím případě, Výbor připomněl, že výklad vnitrostátních zákonů je v zásadě věcí vnitrostátních soudů a úřadů příslušného státu a prohlásil tuto část oznámení za nepřijatelnou podle článku 3 Opčního protokolu.
- 6.4 Výbor také pokládá za nepřijatelné předkladatelčino tvrzení, že je obětí porušení článku 14 odst. 1 Paktu, protože soudy odmítly stanovit, zda má zákonný nárok na majetek. Výbor shledal, že předkladatelka pro účely přijatelnosti nezdůvodnila svá tvrzení, že absence rozhodnutí soudů v tomto ohledu bylo svévolné nebo že absence zkoumání ústavnosti zákona č. 143/1947 Sb. ze strany státu představuje porušení článku 14 odst. 1 Paktu.
- 6.5 S ohledem na námitku smluvní strany, že oznámení je nepřijatelné pro nevyčerpání vnitrostátních opravných prostředků Výbor konstatuje, že všechny problémy uváděné v tomto oznámení byly předloženy vnitrostátním soudům státu v několika žádostech podaných předkladatelkou a byly projednávány nejvyššími soudními instancemi. Výbor se proto domnívá, že požadavky článku 5 odst. 2 (b) Opčního protokolu jej nevyklučují z projednávání oznámení.
- 6.6 Výbor konstatuje, že podobná stížnost předložená předkladatelkou byla prohlášena za nepřijatelnou Evropskou komisí pro lidská práva dne 11. dubna 1996. Článek 5 odst. 2 (a) Opčního protokolu však není překážkou přijatelnosti tohoto oznámení, protože záležitost není v přítomné době předmětem jiného mezinárodního šetření nebo jednání a Česká republika neuplatnila výhrady podle článku 5 odst. 2 (a) Opčního protokolu.
- 6.7 Dne 9. července 1999 Výbor rozhodl, že ostatní předkladatelčina tvrzení, že byla vyloučena z přístupu k nápravě diskriminačním způsobem jsou přijatelné, protože mohou vyvolat problémy podle článků 2 a 26 Paktu.

Stanoviska stran k odůvodněnosti oznámení

- 7.1 Svým podáním ze dne 23. března 2002 se předkladatelka vyjadřuje k názorům Výboru v případě č. 774/1997 (Brok v. Česká republika) a se zřetelem na otázku stejného přístupu v rámci mezi přijatelnosti podle článku 2 a 26 Paktu, tvrdí, že Ministerstvo zemědělství a různé státní archivy až do roku 2001 soustavně odvíraly předkladatelce a všem pozemkovým úřadům přístup k úplnému spisu týkajícímu se postupu konfiskace majetku jejího děda, Dr. Adolfa Schwarzenberga a jeho odvolání, která podával v příslušných lhůtách (viz odst. 5.5). Předkladatelka zejména tvrdí, že ještě v roce 2001 odepřel jejímu právnímu zástupci nahlédnutí do spisu Schwarzenbergů ředitel právního odboru Ministerstva zemědělství Dr. Jindřich Urfus, a teprve když předkladatelka objevila jiné relevantní dokumenty v jiném archivu, byl její právní zástupce informován ministerstvem dne 11. května 2001, že spis existuje, a mohl do něj nahlédnout. Kromě toho předkladatelka tvrdí, že dne 5. října 1993 ředitelka Státního archivu v Krumlově Dr. Anna Kubíková odmítla předkladatelce přístup do archivu za přítomnosti svého asistenta, Ing. Záholy, slovy: „Všichni čeští občané mají právo použít archivu, ale vy to právo nemáte.“ Předkladatelka si stěžuje, že takové odepření přístupu ilustruje nerovné zacházení, jemuž byla vystavena od českých úřadů od roku 1992.
- 7.2 Zatajené dokumenty prokazují, že Schwarzenberské panství bylo konfiskováno podle prezidentského dekretu č. 12/1945 Sb. Úřady smluvního státu nejenže zabraňovaly předkladatelce, aby se dostala ke všem skutečnostem o svém případě a mohla je sdělit pozemkovým úřadům a soudům, a splnit lhůty pro podání žádosti podle zákona č. 87/1991 Sb. a č. 243/1992 Sb., ale také úmyslně uváděly v omyl všechny pozemkové úřady, jakož i Výbor pro lidská práva.
- 7.3 Dne 29. listopadu 2001 Krajský soud v Českých Budějovicích (sp. zn. 15 Co 633/2001-115) jako odvolací soud potvrdil, že Schwarzenberské panství bylo konfiskováno podle § 1 odst. 1 písmeno a) Dekretu č. 12/1945 Sb., čímž podtrhl nemožnost použití zákona č. 143/1947 Sb. Soud však nepřiznal předkladatelce žádnou náhradu, protože podle předkladatelky pro nikoho pokládaného za Němce nebo Maďara žádné náhrady neexistovaly.
- 7.4 Také Ministerstvo zemědělství – Pozemkový úřad zamítlo předkladatelčino odvolání proti zamítnutí jejích žádostí všemi pozemkovými úřady o znovuotevření jednotlivých restitučních řízení v důsledku předchozího odepření zásadních informací, které předkladatelka konečně získala. Předpokládá, že zamítavá stanoviska, která jednotlivé pozemkové úřady vydávaly, byla vydávána na pokyn samotného ministerstva, podobně jako ministerstvo instruovalo jednotlivé pozemkové úřady o postupu v jiných řízeních s účastí předkladatelky.
- 7.5 Dále tvrdí, že Městský soud v Praze nevzal na vědomí relevantní nálezy Ústavního soudu tím, že nepoužil restitučního zákona č. 243/1992 Sb. Tvrdí, že odepření spravedlnosti představuje nerovné zacházení v důsledku předkladatelčina jiného jazykového, národnostního a sociálního původu a majetku.
- 8.1 Verbální nótou ze dne 7. června 2002 smluvní stát předložil toto stanovisko k přijatelnosti oznámení. S ohledem na předkladatelčino tvrzení o výkladu zákona č. 143/1947 Sb. českými soudy smluvní stát uvádí, že „výklad vnitrostátních zákonů je

v zásadě věcí soudů a úřadů příslušného smluvního státu. Není v kompetenci Výboru hodnotit, zda příslušné úřady dotčeného smluvního státu v tomto případě vykládaly a aplikovaly vnitrostátní zákony správně, pokud nezjistí, že výklad a použití zákona nebyly provedeny v dobré víře, nebo pokud je zřejmé, že došlo k zneužití úřední moci. Postup soudů České republiky v daném případě je popsán podrobně ve stanovisku České republiky k přijatelnosti oznámení, které potvrzuje zákonnost soudního řízení. Na druhé straně předkladatelka nezdůvodnila své tvrzení o zvráceném výkladu zákona č. 143/1947 Sb.“.

- 8.2 S ohledem na tvrzení předkladatelky o diskriminaci, vyplývající z rozdílu výkladu zákonů č. 142/1947 Sb. a č. 143/1947Sb., smluvní stát odkazuje na své stanovisko k přijatelnosti oznámení, které obsahuje citaci příslušných ustanovení zákona č. 143/1947 Sb. a vysvětlení jejich interpretace správními úřady a soudy České republiky.
- 8.3 Ve věci předkladatelčina tvrzení, že volba rozhodujícího data, 25. února 1948, byla svévolná, smluvní stát konstatuje, že: „otázka zda stanovení dne 25. února 1948 jako rozhodujícího data v restitučním zákonodárství České republiky je v souladu s článkem 2 a 26 Paktu, byla opakovaně posuzována Výborem. V souvislosti s tím Česká republika odkazuje na rozhodnutí Výboru v případech Ruediger Schlosser vs. Česká republika (oznámení č. 670/1995) a Gerhard Malík vs. Česká republika (oznámení č. 669/1995). V obou případech Výbor dospěl k závěru, že „ne každé rozlišení nebo rozrůznění představuje diskriminaci ve smyslu článků 2 a 26. Výbor soudí, že v tomto případě legislativa přijatá po pádu komunistického režimu není *prima facie* diskriminační ve smyslu článku 26 pouze proto, jak tvrdí předkladatelka, že neposkytuje náhradu obětem křivd spáchaných v období před komunistickým režimem.“ Účelem restitučního zákonodárství byla náprava majetkových křivd způsobených komunistickým režimem v období let 1948-1989. Stanovení rozhodujícího data zákonodárcem bylo objektivní, protože ke komunistickému puči došlo dne 25. února 1948, a je zdůvodněno hospodářskými možnostmi státu v přechodu od totalitního k demokratickému režimu. V úvahu je třeba také vzít neexistenci uznání práva na restituci v mezinárodním právu.“
- 8.4 Ve věci předkladatelčina tvrzení týkajícího se rozdílu restituce majetku konfiskovaného podle zákonů č. 142/1947 Sb. a 143/1947 Sb. a svévolné a nespravedlivé diskriminace mezi předkladatelkou a ostatními oběťmi konfiskace majetku podle prezidentských dekretů z roku 1945, smluvní stát uvádí, že „restituční zákonodárství se netýká převodu majetku provedeného před 25. únorem 1948 v souladu se zákony realizujícími novou sociální a hospodářskou politiku státu. Tyto zákony nebyly nástrojem komunistické perzekuce. Zákon č. 229/1991 Sb. se odvolává na zákon č. 142/1947 Sb. (§ 6 odst. 1b), ale stanoví také, že převod majetku musel být proveden v rozhodujícím období od 25. února 1948 do 1. ledna 1990. Touto sdruženou podmínkou zákon č. 229/1991 Sb. naplňuje výše uvedený účel a filozofii restitučního zákonodárství a představuje objektivní hlediska pro nárok na restituci majetku. Majetek děda předkladatelky byl převeden na stát před 25. únorem 1948, a proto nespadá pod restituci majetku v důsledku komunistického režimu. Restituce majetku vyvolaná křivdami způsobenými nesprávným uplatňováním prezidentských dekretů je upravena zákonem č. 243/1992 Sb. a týká se zcela odlišné situace, než byla situace děda předkladatelky a je tudíž pro tento případ irelevantní.“

- 9.1 Ve svém vyjádření ze dne 24. června 2002 předkladatelka opakuje, že podstatou její stížnosti je, že české úřady porušily její právo na stejné zacházení tím, že jí svévolně odepřely právo na restituci podle zákona č. 243/1992 Sb., který rozšířil právo na restituci majetku i na občany České republiky (jako je předkladatelka), kteří jsou potomky někoho (Dr. Adolfa Schwarzenberga), kdo ztratil svůj majetek podle prezidentských dekretů č. 12/1945 Sb. nebo č. 108/1945 Sb. Byl-li majetek zabaven podle jednoho z těchto Benešových dekretů, české zákonodárství nepožaduje, aby byl zabaven v rozhodujícím období předepsaném zákony č. 87/1991 Sb. a č. 229/1991 Sb., které začíná dnem 25. února 1948.
- 9.2 Konstatuje se, že české úřady svévolně ignorovaly jasné a nezvratné důkazy předložené předkladatelkou a získané ze soudobých úředních záznamů, že majetek Dr. Adolfa Schwarzenberga byl zabaven československým státem podle dekretu č. 12/1945 Sb. a že jí tím odepřely jakoukoliv náhradu na základě nepravdivého tvrzení, že majetek byl zabaven na základě tzv. „lex Schwarzenberg“, tj. zákona č. 143/1947 Sb. a ne Benešova dekretu č. 12/1945 Sb. Ve svém stanovisku se vláda České republiky soustřeďuje na zdůvodnění „mezního“ data 25. února 1948, stanoveného pro restituční zákony č. 87/1991 Sb. a č. 229/1991 Sb. Smluvní stát se nezabývá podstatou předkladatelčina případu, že totiž dotčený majetek byl zabaven podle Benešových dekretů a že je tedy zcela irelevantní, zda byl zabaven před 25. únorem 1945. Smluvní stát zamítá předkladatelčin odkaz na její právo na restituci podle zákona č. 243/1992 Sb. jedinou větou, totiž že „se jedná o zcela jinou situaci, než byla situace předkladatelčina děda, a je tudíž pro její případ irelevantní.“. Stát nepředkládá žádné důkazy ani odůvodnění na podporu tohoto holého tvrzení, které je popřeno rozhodnutím Krajského soudu v Českých Budějovicích jako odvolacího soudu ze dne 29. listopadu 2001. Toto rozhodnutí shledalo, že majetek Dr. Adolfa Schwarzenberga byl převeden do vlastnictví státu podle dekretu č. 12/1945 Sb. Soud stanovil, že „nemá pochyb o tom, že majetek Adolfa Schwarzenberga byl převeden do vlastnictví státu s okamžitou účinností v plném souladu s dekretem č. 12/1945 Sb.“ Smluvní stát ve svém stanovisku nejenže neuvádí rozhodnutí Krajského soudu, ale nezabývá se ani dalšími skutečnostmi a argumenty, na které Výbor upozorňuje předkladatelka ve svém podání ze dne 23. března 2002 (viz odst. 7.1 - 7.5 výše).
- 9.3 Předkladatelka se odvolává na důkazy předložené Výboru, že české úřady jí až do roku 2001 soustavně odpíraly přístup k dokumentům dokazujícím, že konfiskace byla provedena podle Benešova dekretu č. 12/1945 Sb. Potlačením těchto důkazů úřady nesprávně zabraňovaly předkladatelce, aby zjistila pravdivou skutkovou podstatu svých nároků a ohlásila ji pozemkovým úřadům a soudům.
- 9.4 Předkladatelka dále tvrdí, že pro účely tohoto případu *obiter dicta* Výboru v jeho rozhodnutích o přijatelnosti případů Schlosser a Malik vs. Česká republika, na které se odvolává smluvní stát, jsou irelevantní. Předkladatelka souhlasí, že ne každý rozdíl v zacházení představuje diskriminaci, ale skutečnosti jejího případu jsou zcela odlišné od skutečností případů Schlossera a Malika. Případ předkladatelky se týká svévolného odepření přístupu k informacím zásadní důležitosti pro výkon jejích práv na restituci a svévolného odepření nápravy podle zákona č. 243/1992 Sb., který byl přijat k nápravě křivd při uplatnění Benešových dekretů, které utrpěl i Dr. Adolf Schwarzenberg.

10. Vyjádření předkladatelky bylo předáno smluvnímu státu dne 24. června 2002. Výbor neobdržel žádné další vyjádření.

Posouzení odůvodněnosti

- 11.1 V souladu s článkem 5 odst. 1 Opčního protokolu Výbor přistoupil k posouzení odůvodněnosti oznámení na základě podkladů, které obdržel od stran.
- 11.2 Otázkou, kterou musí Výbor rozřešit, je, zda předkladatelka byla vyloučena z přístupu k efektivní nápravě diskriminujícím způsobem. Podle článku 26 Paktu jsou si všechny osoby rovny před zákonem a každá osoba má nárok na stejnou zákonnou ochranu.
- 11.3 Výbor vzal na vědomí prohlášení předkladatelky, že podstatou její stížnosti je, že české úřady porušily její právo na rovné zacházení tím, že jí svévolně odepřely právo na restituci na základě zákonů č. 229/1991 Sb. a č. 243/1992 Sb. tvrzením, že majetek jejího adoptivního děda byl konfiskován na základě zákona č. 143/1947 a ne na základě Benešových dekretů č. 12/1945 Sb. a č. 108/1945 Sb., a tudíž se na něj nevztahují restituční zákony z let 1991 a 1992. Výbor vzal na vědomí argumenty předkladatelky, že jí smluvní stát až do roku 2001 soustavně odpíral přístup k příslušným spisům a archivům, takže teprve po tomto datu mohla předložit dokumenty prokazující, že konfiskace byla skutečně provedena na základě Benešových dekretů z roku 1945 a ne na základě zákona č. 143/1947 Sb., v důsledku čehož by předkladatelka byla oprávněna k restituci podle restitučních zákonů z let 1991 a 1992.
- 11.4 Výbor připomíná svoji judikaturu, která stanoví, že výklad a uplatnění vnitrostátních zákonů je v zásadě věcí soudů a úřadů příslušného smluvního státu. Při uplatňování svých nároků v rámci vnitrostátního práva musí však mít jednotlivec rovný přístup k prostředkům nápravy, který zahrnuje také příležitost zjistit a předložit pravdivé skutečnosti, bez nichž by soudy mohly být uvedeny v omyl. Výbor konstatuje, že se smluvní stát nevyjádřil k tvrzení, že předkladatelce bylo zabraňováno v přístupu k dokumentům, které byly zásadního významu pro správné rozhodnutí v jejím případě. Při neexistenci jakéhokoliv vysvětlení ze strany smluvního státu musí být předkladatelčinu tvrzení dána příslušná váha.
- 11.5 V této souvislosti Výbor také konstatuje, že svým rozhodnutím ze dne 29. listopadu 2001 Krajský soud v Českých Budějovicích uznal, že ke konfiskaci majetku Dr. Adolfa Schwarzenberga došlo na základě Benešova dekretu č. 12/1945 Sb. Výbor dále konstatuje, že dne 30. ledna 1948 byla konfiskace Schwarzenberského pozemkového vlastnictví podle Benešových dekretů č. 12 a 108/1945 Sb. zrušena, zřejmě proto, aby byla vytvořena možnost uplatnit zákon č. 143/1947. Doba, kdy toto zrušení nabylo právní moci, nebyla – jak se zdá – stanovena, protože soudy vycházely z předpokladu, že zákon č. 143/1947 Sb. představoval jediný uplatnitelný právní podklad.
- 11.6 Rozhodovat o otázkách českého práva není úkolem Výboru, nýbrž soudů smluvního státu. Výbor však konstatuje, že předkladatelka byla opakovaně diskriminována tím, že jí byl odpírán přístup k relevantním dokumentům, které by mohly prokázat její restituční oprávnění. Výbor je proto toho názoru, že práva předkladatelky podle článku 26 ve spojení se článkem 2 Paktu byla porušena.

- 12.1 Výbor pro lidská práva, jednající podle článku 5 odst. 4 Opčního protokolu, je toho názoru, že skutečnosti mu předložené ukazují na porušení článku 26 ve spojení se článkem 2 Paktu.
- 12.2 V souladu s článkem 2 odst. 3 písm. a) Paktu je smluvního stát povinen poskytnout předkladatelce účinnou nápravu včetně možnosti podat novou žádost o restituci nebo náhradu. Smluvní stát by měl revidovat své zákonodárství a správní praxi tak, aby zajistil, že všechny osoby budou užívat jak rovnost před zákonem, tak rovnou zákonnou ochranu.
- 12.3 Výbor připomíná, že Česká republika tím, že se stala smluvním státem Opčního protokolu, uznala kompetenci Výboru stanovit, zda došlo k porušení Paktu nebo ne, a že se podle článku 2 Paktu zavázala zajistit všem jednotlivcům na svém území nebo podléhajícím její jurisdikci práva uznaná Paktem a účinnou a vynutitelnou nápravu v případě, že se zjistí porušení Paktu. Výbor dále naléhavě žádá smluvní stát, aby přijal opatření k zajištění realizace názorů podle Opčního protokolu.
- 12.4 V této souvislosti Výbor žádá smluvní stát, aby do 90 dnů od doručení tohoto názoru podal informace o opatřeních přijatých k jeho realizaci. Smluvní stát se také žádá, aby zveřejnil názor Výboru.

PŘÍLOHY

Částečně shodný individuální názor člena Výboru pana Nisuke Ando

Ohledně svého názoru na restituční zákony přijaté po roce 1991 odkazují na svůj individuální názor k oznámení č. 774/1997 Brok vs. Česká republika, připojený k názorům Výboru.

Co se týče názoru Výboru v tomto případě, musím především zdůraznit, že tento názor je v rozporu s vlastním rozhodnutím Výboru o přijatelnosti. Ve svém rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 9. července 1999 Výbor zřetelně uvedl, že předkladatelčina tvrzení týkající se zákona č. 143/1947 Sb. jsou mimo kompetenci Výboru *ratione temporis* a tudíž nepřijatelné podle článku 1 Opčního protokolu (bod 6.2). Přesto však při svém posuzování odůvodněnosti oznámení se Výbor podrobně zabývá tvrzeními předkladatelky a konstatuje, že dne 30. ledna 1948 byla konfiskace dotčeného majetku podle Benešových dekretů č. 12/1945 Sb. a č. 108/1945 Sb. zrušena, aby bylo umožněno uplatnění zákona č. 143/1947 Sb. (bod 11.5), že předkladatelce byl odpírán přístup k relevantním dokumentům, které byly zásadního významu pro správné rozhodnutí jejího případu (bod 11.4) a že pouze tyto dokumenty mohly prokázat, že ke konfiskaci došlo na základě Benešových dekretů z roku 1945 a ne na základě zákona č. 143/1947 Sb. (bod 11.3).

Za druhé musím zdůraznit, že v těchto prohlášeních, jakož i v závěru, že smluvní stát porušil předkladatelčino právo na stejnou právní ochranu podle článků 26 a 2 tím, že jí odpíral přístup k relevantním dokumentům (bod 11.6) se Výbor odchýlil od své ustálené judikatury, že nemá jednat jako čtvrtá soudní instance vůči jakémukoliv vnitrostátnímu soudu. Výbor sice uvádí, že výklad a uplatnění vnitrostátních zákonů je v zásadě otázkou soudů dotčeného smluvního státu (bod 11.4 a 11.6), avšak české soudy rozhodly, že dotčený majetek byl převeden na stát před 25. únorem 1948 a tudíž nespadá do restituce majetku odňatého

komunistickým režimem (bod 8.4). Výbor dochází k závěru, že předkladatelce byl odpírán přístup k relevantním dokumentům, což představuje porušení článků 26 a 2 Paktu (bod 11.6), a že smluvní stát je povinen dát předkladatelce možnost předložit nový restituční nárok na základě relevantních dokumentů (bod 12.2).

Za třetí, musím uvést, že dne 11. května 2001 byl právní zástupce předkladatelky nejen informován českým Ministerstvem zemědělství o existenci příslušných dokumentů, ale bylo mu také umožněno do nich nahlédnout (bod 7.1). Od tohoto data je podle mého názoru nemožné tvrdit, že smluvní stát i nadále porušoval předkladatelčina práva podle článků 26 a 2 tím, že ji vylučoval z přístupu k příslušným dokumentům.

(podpis): Nisuke Ando

Částečně shodný individuální názor člena Výboru,
soudce Praffulachandra Natwarlal Bhagwati

Shoduji se se závěrem Výboru, že předložené skutečnosti ukazují na porušení článků 26 a 2 Paktu. Jsem však přesvědčen, že došlo i k porušení článku 14 odst. 1 Paktu, který stanoví, že všechny osoby musí být rovny před soudy a tribunály a mají nárok na spravedlivé a veřejné projednání svých zákonných práv a povinností. Jako předpoklad spravedlivého a smysluplného projednání jejího nároku musí být dotčené osobě zajištěn plný a rovný přístup k veřejným informačním zdrojům, včetně pozemkových evidencí a archivů, aby mohla získat údaje potřebné k prokázání svého nároku. Předkladatelka prokázala, že jí byl odepřen takový rovný přístup, a smluvní stát její tvrzení nevysvětlil ani nepopřel. Kromě toho zdouhavé soudní řízení v tomto případě, které trvá přes deset let, dosud nebylo skončeno. V kontextu tohoto případu a ve světle předchozích českých restitučních případů, o nichž již Výbor rozhodl, zjevná nechuť českých úřadů a českých soudů projednávat restituční nároky spravedlivě a pohotově, představuje nejen porušení myšlenky, ale i litery článku 14. Mělo by se uvážít i to, že poté, co pro Českou republiku vstoupil v platnost Opční protokol, smluvní stát pokračoval v uplatňování zákona č. 143/1947 Sb. („lex Schwarzenberg“), který se týkal výlučně majetku rodiny předkladatelky. Takové zákonodárství *ad hominem* je neslučitelné s Paktem, jakožto obecné popření práva na rovnost. Ve světle výše uvedeného se domnívám, že správným prostředkem nápravy by měla být restituce a ne pouze možnost nového uplatnění nároku u českých soudů.

V roce 1999 Výbor prohlásil oznámení za přijatelné, protože by mohlo vyvolat problémy v souvislosti s články 26 a 2 Paktu. Nedomnívám se, že to nutně předem vylučovalo možnost, aby Výbor zjistil porušení článku 14, protože smluvní strana si byla vědoma všech prvků oznámení a mohla reagovat na problémy článku 14 uváděné předkladatelkou. Výbor samozřejmě mohl revidovat rozhodnutí o přijatelnosti tak, aby zahrnovalo i tvrzení podle článku 14 Paktu a žádat smluvní stranu o příslušné vyjádření. To by však ještě více oddálilo řešení případu, kterým se soudy smluvní strany zabývají již od roku 1992 a Výbor od roku 1997.

(podpis): Praffulachandra Natwarlal Bhagwati